

Sygeplejersker skal selv kunne bestille tolk

Sundhedsloven skal laves om, så sygeplejersker får ret til selv at bestille tolk. Det mener ledende overlæge og flere sygeplejersker.

Tekst ANNE WITTHØFFT

☽ Ifølge sundhedsloven er det kun lægen, der kan ordinere en tolk. Det betyder, at sygeplejersker i nogle samtaler er henvist til tegn- og kropssprog, når de skal kommunikere med patienter med anden etnisk baggrund. Og det har alvorlige konsekvenser for denne gruppe patienter, mener både læger og sygeplejersker fra Aarhus, Odense og København.

De vil have loven lavet om, så sygeplejersker kan bestille tolk uden først at få lægens godkendelse.

”Kommunikation er den første forudsætning for et respektfuldt møde. Og hvis vi ikke kan forstå, hvad patienten siger, så kan vi ikke yde god sygepleje,” siger Marianne Østerskov, formand for Fagligt Selskab for Tværkulturel Sygepleje, der arbejder for at udvikle sygeplejen til etniske minoriteter.

Det er Dorthe Nielsen, lektor og sygeplejerske ved Indvandrermedicinsk Klinik på Odense Universitetshospital, enig i. Her ses konsekvenserne af manglende eller mangelfuld tolkning. Det er alt fra fejlbehandling til manglende forståelse af sygdommen.

Dorthe Nielsen mener, at det strider mod grundlæggende love og principper, når der ikke bruges tolk til at informere om undersøgelser og behandling.

”Det er på ingen måde godt nok. Det er både imod sygeplejeets retningslinjer, imod lægeløftet og imod sundhedsloven,” siger Dorthe Nielsen, som mener, at loven skal laves om.

”Sygeplejersker skal have ret og bemyndigelse til at bestille tolk. Sygeplejersker har også brug for informationer om patientens situation, netværk, symptomer og tanker, som er afgørende for at kunne gennemføre en god sygepleje.”

Lovændring og uddannelse

Den holdning deler Jane Astrup, som er uddannelses- og udviklingsansvarlig sygeplejerske på børneafdelingen på Aarhus Universitetshospital.

”For sygeplejersker er det afgørende at kunne gennemføre såvel selvstændige som delegerede opgaver med mere end tegnsprog,” siger hun.

Hun oplever, at sygeplejersker ender i situationer, hvor de ikke kan tale med eller vejlede forældrene i det daglige samarbejde om plejen af et barn, der er døende. Eller ikke kan oplære forældrene ordentligt i forskellige medicinske pleje- og behandlingsprocedurer.

Jane Astrup mener ikke, at det alene er gjort med en ændring af sundhedsloven, men at der også er brug for uddannelses- og supervisionstilbud af sundhedsprofessionelle, der har med patienter med anden etnisk baggrund at gøre.

”Det danske sundhedsvæsen sover i timen, for personalet oplever store udfordringer i forhold til denne patientgruppe, der må betegnes som en meget sårbar gruppe,” siger Jane Astrup.

På børneafdelingen på Odense Universitetshospital venter man ikke på, at sundhedsloven bliver lavet om. Her er det allerede i dag lige så almindeligt, at sygeplejersker ordinerer en tolk, som at lægerne gør det. Det er ikke en ledelsesbeslutning, men bare noget, der er blevet konsensus om hen ad vejen, fordi alt andet ville være uhensigtsmæssigt, fortæller Arne Høst, ledende overlæge på børneafdelingen på Odense Universitetshospital.

”Sygeplejersker skal have mulighed for selv at vurdere og bestille tolk uden at konsultere lægen. Det er jo ofte dem, der kender patienterne og bedst kan vurdere, hvornår der er brug for det.”